

Финансиски извештаи и извештај на независните ревизори

Штедилница Фулм, Доо Скопје

31 декември 2009 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H.Jasmin 52 v-1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Основачите на

Штедилница Фулм Доо, Скопје

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Штедилница Фулм Доо, Скопје (“Штедилницата“) составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2009 година, Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 43.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи согласно Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување. Оваа одговорност вклучува: креирање, имплементирање и одржување на внатрешна контрола релевантна за изготвување и објективно презентирање на такви финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка; избор и примена на соодветни сметководствени политики и донесување на разумни сметководствени проценки соодветни на околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Штедилницата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Штедилницата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека наведените финансиски извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Штедилницата на ден 31 декември 2009 година, како и резултатите од работењето, промените во капиталот и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Grant Thornton

Скопје,

12 февруари 2010 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	(000 мкд)	
		Година што завршува на 31 декември 2009	2008
Приходи од камата		41,584	46,777
Расходи за камата		(13,578)	(13,139)
Нето приходи по камати	5	28,006	33,638
Приходи од провизии и надомести		1,950	5,058
Расходи за провизии и надомести		(502)	(391)
Нето приходи од надомести и провизии	6	1,448	4,667
Нето-приходи / (расходи) од курсните разлики	7	61	(23)
Останати приходи од дејноста	8	594	445
Деловни приходи		655	422
Расходи од оштетување, нето	9	(3,077)	(5,144)
Трошоци за вработените	10	(12,081)	(14,697)
Амортизација и депрецијација	18, 19	(1,069)	(1,301)
Останати расходи од дејноста	11	(12,355)	(13,409)
Деловни (расходи)		(28,582)	(34,551)
Добивка пред оданочување		1,527	4,176
Данок на добивка	12	(201)	(719)
Добивка за финансиската година		1,326	3,457
Останата сеопфатна добивка		-	-
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка		1,326	3,457
Нето добивка за Основачите на Штедилницата		1,326	3,457
Вкупна сеопфатна добивка за Основачите на Штедилницата		1,326	3,457

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2009	(000 мкд) На 31 декември 2008
Средства			
Парични средства и парични еквиваленти	13	39,606	39,464
Кредити на и побарувања од банки	14	22,052	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	15	160,772	227,535
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	16	34,210	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)		149	155
Останати побарувања	17	287	291
Нематеријални средства	18	590	273
Недвижности и опрема	19	1,048	1,940
Вкупно средства		258,714	269,658
Обврски			
Депозити на други комитенти	20	154,288	163,431
Обврски по кредити	21	13,912	16,642
Донации	22	106	147
Останати обврски	23	1,597	1,953
Вкупно обврски		169,903	182,173
Капитал			
Запишан капитал		75,607	75,607
Резерви		11,878	8,421
Задржана добивка		1,326	3,457
Вкупно капитал и резерви		88,811	87,485
Вкупно обврски и капитал и резерви		258,714	269,658

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Управниот Одбор на Штедилницата на 28 јануари 2010 година и потпишани од:

_____
Директор
**Елеонора Згоњанин
Петровиќ**

_____
Координатор за
финансии
Јованка Тодорова

_____
Координатор за
извештаи
Дарко Димов

_____
Координатор за
финансии
Сашо Павловски

Финансиски извештаи
31 Декември 2009

Извештај за промените во капиталот

	Запишан капитал	Законски резерви	Нераспределена добивка	(000 мкд) Вкупно
На 01 јануари 2008	75,607	3,886	4,535	84,028
Распоред на акумулирани добивки	-	4,535	(4,535)	-
<i>Трансакции со основачите</i>	-	4,535	(4,535)	-
Добивка за годината	-	-	3,457	3,457
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	3,457	3,457
На 31 декември 2008	75,607	8,421	3,457	87,485
На 01 јануари 2009	75,607	8,421	3,457	87,485
Распоред на нераспредел. добивка	-	3,457	(3,457)	-
<i>Трансакции со основачите</i>	-	3,457	(3,457)	-
Добивка за годината	-	-	1,326	1,326
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	1,326	1,326
На 31 декември 2009	75,607	11,878	1,326	88,811

Финансиски извештаи
31 Декември 2009

Извештај за паричните текови

Белешки	(000 мкд)	
	Година што завршува на 31 декември 2009	2008
Паричен тек од основната дејност		
Добивка пред оданочувањето	1,527	4,175
Коригирана за:		
Амортизацијата на нематеријални средства	157	42
Амортизацијата на недвижности и опрема	912	1,259
Приходи од камата и надомести и провизии	(41,959)	(51,326)
Расходи за камата и надомести и провизии	14,080	13,530
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	3,077	5,144
Приходи од амортизација на донации	(41)	(86)
Наплатени камати и провизии	42,537	51,259
Платени камати и провизии	(14,220)	(13,301)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	6,070	10,696
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>		
Кредити на и побарувања од банки	(22,200)	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	63,042	(18,664)
Останати побарувања	24	(26)
Депозити на други комитенти	(9,014)	7,511
Останати обврски	(356)	(239)
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	37,566	(722)
(Платен)/поврат на данок на добивка	(196)	(873)
Нето паричен тек од основната дејност	37,370	(1,595)
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања) во хартии од вредност	(34,210)	-
(Набавка) на нематеријални средства	(474)	(249)
(Набавка) на недвижности и опрема	(20)	(594)
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(34,704)	(843)
	-	-
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата) на обврските по кредити	(2,719)	9,604
Нето паричен тек од финансирањето	(2,719)	9,604
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	195	(54)
Нето-зголемување на паричните средства и паричните еквиваленти	142	7,112
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	39,464	32,352
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	39,606	39,464

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Штедилницата ФУЛМ доо, Скопје (во понатамошниот текст “Штедилницата“) е Друштво со ограничена одговорност основано и со седиште во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е ул. “Мито Хаџивасилев“ бр 48, Скопје, Република Македонија.

Штедилницата е регистрирана во Република Македонија за вршење на кредитни и депозитни активности во земјата, во согласност со македонската законска регулатива, и работи според принципите на ликвидност, сигурност на пласманите и профитабилност.

Финансиските услуги на своите депоненти Штедилницата ги нуди преку 5 филијали, и тоа: филијала “Муртино“, Струмица, филијала “Полог“ Тетово, филијала “Тиквешија“, Кавадарци, филијала “Битола“, Битола и филијала “ЈСП“ во Скопје, како и преку своите шалтери во Автокоманда и Охрид.

Вкупниот број на вработени на 31 Декември 2009 година е 23 лица (2008: 23 лица).

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди. Финансиските извештаи се подготвени со примена на методот на набавна вредност. Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Штедилницата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2009 и 2008. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2 Промени во сметководствените политики и обелоденувањата

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

а) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди применети од Друштвото Во тековната година, Друштвото ги примени новите и ревидираните стандарди и толкувања издадени од Одборот за меѓународните сметководствени стандарди (ОМСС) кои се релевантни за неговите деловни активности и кои стапуваат на сила за годишни известувачки периоди на и од 01 јануари 2009 година.

- **МСФИ 7 Финансиски инструменти - Обелоденувања** (измени) (во сила од 1 јануари 2009). Измените се однесуваат на барања за подобро обелоденувања за проценката на објективната вредност и ризикот од ликвидност. Особено, со измените се бара обелоденување на проценката на објективната вредност на средствата и обврските кои се евидентирани по нивната објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба, според нивоа на хиерархија на таа проценка. Со оглед на тоа што промената на сметководствената политика се однесува само на дополнителни обелоденувања, истата нема да има влијание на заработката по акција.
- **МСФИ 8 - Оперативни сегменти** (во сила од 1 јануари 2009). Стандардот го заменува МСС 14, “Известување по сегменти” со неговите барања за одредување на примарните и секундарните сегменти на известување. Според барањата на ревидираниот стандард, надворешното известување по сегменти на Друштвото ќе се заснова врз внатрешното известување до извршното тело на Друштвото, кое донесува одлуки за распределбата на ресурсите и ја проценува успешноста на сегментите кои можат да се известат. Примената на МСФИ 8 нема да има никакво материјално влијание за Друштвото, но ќе влијае врз обелоденувањето на сегментите (по потреба) и врз основите за мерење во рамките на сегментите.
- **МСС 1 (Ревидиран) - Презентација на финансиските извештаи** (во сила од 1 јануари 2009). Ревидираниот стандард ја забранува презентацијата на ставките за приходи и расходи (т.е. “промени во капиталот кои не настанале од сопственици”) во извештајот за промени во капиталот, и бара “промените во капиталот кои не настанале од сопственици” да се презентираат одделно од промените во капиталот кои настанале од сопствениците во извештајот за сеопфатна добивка. Како резултат на ова, во извештајот за промени во капиталот Друштвото ги презентира сите промени во капиталот кои настанале од сопствениците, додека сите промени во капиталот кои не настанале од сопствениците се презентираат во извештаите за сеопфатна добивка. Компаративните податоци се исто така корегирани за да бидат во согласност со ревидираниот стандард. Бидејќи оваа промена во сметководствената политика влијае само на аспектот на презентирање, истата нема да има влијание на заработката по акција.
- **Измени и дополнувања на МСФИ 2 Плаќања со акции** (во сила од 1 јануари 2009). Одборот за меѓународни сметководствени стандарди издаде измени и дополнувања на МСФИ 2 во врска со утврдување на условите на стекнување и откажување. Раководството не ги смета дека измените и дополнувањата имаат значителен ефект врз сметководствените политики на Друштвото поради тоа што Друштвото не врши никакви плаќања со акции.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промени во сметководствените политики и обелоденувањата (продолжува)

- **МСС 23 Трошоци за позајмување (Ревидиран)** (во сила од 1 јануари 2009). Ревидираниот стандард ја отстранува можноста за моментално признавање на трошоците и бара субјектот да ги капитализира трошоците за позајмување како трошоци кои се однесува на набавка, изградба или производство на соодветното средство како дел од трошоците за средството. Оваа промена нема влијание на финансиските извештаи на Друштвото за 2009 година.
- **КТМСФИ 13 - Програми за лојалност на клиентот**, појаснува дека кога стоки или услуги се продаваат заедно со надоместок за лојалност на клиентот (на пример поени за лојалност или бесплатни производи), аранжманот се состои од повеќе елементи и побарувања од клиентот се алоцираат меѓу компонентите на аранжманот при користење на објективни вредности. КТМСФИ 13 не е релевантен за работењето на Друштвото, поради тоа што Друштвото не работи со програми за лојалност.

(б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети од Друштвото пред нивното официјално стапување во сила
На денот на издавањето на овие финансиски извештаи, одредени стандарди, измени и толкувања на важечките стандарди се објавени, но не се стапени на сила и Друштвото не ги применувала пред нивното официјално стапување во сила.

- **МСФИ 3 Деловни комбинации (Ревидиран 2008)** (во сила од 1 јули 2009). Стандардот се применува за деловни комбинации кои се појавуваат во известувачките периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2009 и ќе се применуваат понатаму. Новиот стандард воведува промени во сметководствените одредби за деловни комбинации, но сеуште бара употреба на метод на набавка, и ќе има значајно влијание на деловните комбинации, доколку настанат такви, во известувачките периоди што почнуваат на или по 1 Јули 2009 година.
- **МСС 27 Консолидирани и единечни финансиски извештаи (Ревидиран 2008)** (во сила од 1 јули 2009). Ревидираниот стандард ги воведува промените во сметководствените одредби за губењето на контрола на подружницата и за промените во уделот на Друштвото во подружниците. Раководството не очекува стандардот да има материјално значаен ефект на финансиските извештаи на Друштвото.
- **Годишни подобрувања 2009** (во сила од 1 јули 2009). Одборот за меѓународни сметководствени стандарди издаде Подобрувања за меѓународните стандарди за финансиско известување од 2009 година. Поголемиот број од овие измени и дополнувања стапуваат во сила во годишните периоди што почнуваат на или по 1 јули 2009 или 1 јануари 2010. Друштвото не очекува овие дополнувања и измени да имаат материјално значаен ефект на финансиските извештаи на Друштвото.
- **МСФИ 9 Финансиски инструменти** (во сила од 1 јануари 2013). ОМСС има намера да го замени МСС 39 Финансиски инструменти: Признавање и мерење целосно до крајот на 2010 година, со заменетиот стандард кој ќе стапи на сила за годишните периоди што почнуваат на или по 1 јануари 2013. МСФИ 9 е првиот дел од Фазата 1 од овој проект. Раководството на Друштвото ќе го оценува влијанието што овој стандард би можел да го има на финансиските извештаи на Друштвото. Сепак, раководството не очекува да ги примени измените се додека не се објават сите изменети поглавја од МСС 39, кога ќе може да се направи целосна оценка на влијанието на истите.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Трансакција во странска валута е трансакција која гласи на странска валута или може да се претвори во странска валута.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во добивките и загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2009	31 декември 2008
1 ЕУР	61.1732 Денари	61.4123 Денари
1 УСД	42.6651 Денари	43.5610 Денари
1 ЦХФ	41.1165 Денари	41.0427 Денари

2.4 Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во Извештајот за финансиската состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено.

2.5 Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по основ на камати се признаени во тековните добивки и загуби за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методата на ефективна каматна стапка.

2.6 Приходи од надомести и провизии

Провизиите и надоместоците, со исклучок на надоместоците за одобрување на кредити, се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Надоместоци за одобрување на кредити се разграничуваат и амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методата на ефективната каматна стапка.

2.7 Приходи и расходи од курсни разлики

Нето приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакциите во странска валута, како и од вреднување на средствата и обврските во странска валута се вклучени во добивките и загубите во периодот кога тие настануваат.

Превземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се преведуваат во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.8 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити на и побарувања од банки и кредити на и побарувања од други комитенти. Класификацијата зависи од природата и намената на финансиските средства и се одредува во време на нивното почетно признавање. Финансиските средства се признаваат и депризнаваат на датумот на тргување кога купувањето и продавањето на вложувањето е според договор чии што одредби бараат испорака на вложувањето во договорените временски термини

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)****Кредити и побарувања**

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Штедилницата ги признава кредитите и побарувањата единствено кога станува странка на договорените одредби на инструментот.

Кредитите и побарувањата почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакциските трошоци кои што се директно поврзани со стекнувањето или издавањето на финансиското средство.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Штедилницата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственост. Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се намирани, откажани или истекнати.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање се краткорочни државни записи во домашна валута и со валутна клаузула издадени од Министерството за финансии во име на Владата на Република Македонија. Краткорочните хартиите од вредност почетно се признаваат по нивната набавна вредност и Штедилницата има намера да ги чува до доспевање. Ако Штедилницата продаде било каков дел од вложувањата кои се чуваат до доспевање кој не би бил нематеријален, во таков случај цела категорија би се рекласифицирала во финансиски средства расположиви за продажба.

Последователно евидентирање на финансиските средства

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот кога се појавуваат. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата.

2.9 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на балансирање, Штедилницата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Критериумите што Штедилницата ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата,
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот,
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање,
- Отпочнување на стечајни постапки
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Оштетување на финансиските средства (продолжува)**

Штедилницата врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајни финансиски средства, како и поединечно или збирно за финансиски средства што не се поединечно значајни. Доколку Штедилницата утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно проценето финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Штедилницата врши класификација на активни билансни и вонбилансни побарувања кои не се сметаат за поединечно значајни ставки, на групна основа во портфолио на мали кредити. Нефункционални побарувања не може да се класифицираат во портфолио на мали кредити на групна основа.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки.

Доколку, последователно, износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признатата загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на резервирањето. Износот на намалувањето се признава во корист на тековните добивки.

2.10 Нематеријални средства**Компјутерски софтвер**

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Штедилницата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Права и лиценци

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.11 Материјални средства

Материјалните средства се евидентирани по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација.

Амортизацијата се пресметува пропорционално, со цел алокација на набавната вредност на материјалните средства во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на материјалните средства:

Компјутери	25%
Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	10% - 25%

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Штедилницата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките и загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Истите се вклучуваат во добивките и загубите во периодот кога настануваат.

2.12 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина, сметки кои претставуваат депозити повидување во банка, сметки кај НБРМ и орочени депозити во банки со доспеаност помала од 3 месеца од датумот на набавка.

2.14 Резервирање

Резервирање се признава кога Штедилницата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.15 Донации

Донациите кои во целост се состојат од канцелариска опрема и ситен инвентар, се евидентираат како приход систематски и рационално во текот на употребливиот век на средствата. Добиените донации се третираат како разграничен приход во придружните финансиски извештаи. Приходите од донациите се признаваат во тековните добивки и загуби како останати деловни приходи.

2.16 Надомести за вработените

Штедилницата плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд и во двата приватни пензиски фондови. На датумот на билансирање, не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со законски прописи. Штедилницата нема било каква обврска да обезбеди дополнителни надомести за своите сегашни и поранешни вработени на датумот на билансирање.

2.17 Тековен и одложен данок од добивка

Со состојба на 31 декември 2008 година, тековниот данок од добивка се пресметуваше во согласност со домашната законска регулатива, каде што основа за пресметување на данокот од добивка од 10% беше добивката која се утврдува во даночниот биланс, корегирана за одредени неодбитни или неоданочиви ставки.

Согласно промените во законската регулатива за данок од добивка кои се применуваат од 1 јануари 2009 година, данокот од добивка, по стапка од 10%, се плаќа на неодбитните ставки за даночни цели корегирани за даночниот кредит, како и на рапределената добивка за дивиденди. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се терети или одобрува во тековните добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го теретат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира во Извештајот за сеопфатна добивка.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година, Штедилницата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.18 Позајмици

Позајмиците иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) намалени за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.19 Основачки капитал

Основачкиот капитал се состои од вложените средства на основачот на Штедилницата.

2.20 Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

2.21 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на билансирање и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.22 Последователни настани

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Штедилницата на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Штедилницата се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Штедилницата се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Штедилницата.

Политиките на Штедилницата за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Штедилницата редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Штедилницата во согласност со политиките одобрени од страна на Управниот Одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Штедилницата. Управниот Одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се кредитниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот од ликвидност.

3.1 Кредитен ризик

Штедилницата е изложена на кредитен ризик, што претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик за деловните активности на Штедилницата. За таа цел, Раководството на Штедилницата внимателно управува со нејзината изложеност на кредитниот ризик. Кредитната изложеност се јавува кај кредитните активности на Штедилницата.

Мерење на кредитниот ризик

Мерењето на кредитниот ризик на Штедилницата се заснова на воспоставени нивоа на рангирање на кредити од А до Д, каде секое ниво носи одреден степен на резервирање од можна загуба од оштетување, односно А 0-10% (А0 со 0%, А1 со 0-2% , А2 со 2.1-4%, А3 со 4.1-6% ,А4 со 6.1-8% , А5 со 8.1-10% , А01 со 10%), Б 10.1-25%(Б2 со 10.1-15% Б3 со 15.1-20%, Б4 со 20.1-25% , Б01 со 25%) , В 25.1-50% (В01 со 40.1-50% , В02 со 50% , В3 со 25.1-30% , В4 со 30.1-35% , В5 со 35.1-40%), Г 50.1-75% (Г01 со 75% , Г2 со 50.1-60% , Г3 со 60.1-70% Г4 со 70.1-75%) и Д 75.1-100% (Д1 со 75.1-99.9% , Д2 со 100%), соодветно. Овој систем ја зема во предвид, способноста на позајмувачот да ги исполни обврските за исплата на каматата и главнината, соодветниот ризик во дејноста како и соодветните гарантни покретија Штедилницата ја следи својата изложеност на кредитен ризик врз револвинг основа и подлежи на квартални разгледувања.

Политики за контрола на лимити и ублажување на ризикот

Штедилницата ги управува, ограничува и контролира концентрациите на кредитниот ризик во моментот на нивно идентификување, особено во однос на поединечни договорни страни или групи, како и во однос на индустриски сектори и земји.

Штедилницата ги структурира нивоата на превземениот кредитен ризик по пат на одредување лимити на прифатен ризик во врска со еден позајмувач, или група позајмувачи, и на географски и индустриски сегменти. Таквите ризици се следат на обновлива основа и подлежат на годишно или почест преглед, кога е потребно.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Изложеноста на кредитен ризик исто така се управува преку редовна анализа на способноста на позајмувачите да ги исполнат своите обврски по основ на каматата и главнината, како и преку измена на овие кредитни лимити доколку е тоа возможно.

За управување со кредитниот ризик, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од релевантната позаконска регулатива.

Сите кредити во Штедилницата се индексирани со евро за заштита од девалвација.

Кредитите во Штедилницата се наменски или ненаменски.

Штедилницата со Одлука за нов продукт, усвоена од Управниот одбор, ги дефинира причините, условите, пазарната цел и начинот на одобрување на кредитот.

Штедилницата врши кредитирање во согласност со Одлука за услови под кои се врши кредитирање, усвоена од Управниот одбор.

Кредити се одобруваат на кредитобаратели кои можат да докажат дека кредитот:

- ќе придонесе за подобрување на економската и социјалната состојба на кредитобарателот, па со тоа и на заедницата,
- ќе ја зголеми способноста на кредитобарателот да создава или одржува приходи и за лична или фамилијарна финансиска сигурност,
- ќе ја подобри способноста на кредитобарателот да ги управува своите лични, финансиски и физички извори поефикасно.

Кредити се одобруваат на кредитобаратели кои ги исполнуваат следниве критериуми:

- Карактер
- Капацитет
- Капитал
- Залог
- Услови за кредит.

Кредитобарателот може да позајмува од Штедилницата само ако редовно ги има подмирено претходните обврски. Ако кредитобарателот не успеал намерно да ги отплати претходните кредити или ако се наоѓа во фаза на доцнење со отплатата на претходно земен кредит, тој кредитобарател нема да може да добие нов кредит.

При утврдување на уредноста во измирувањето на обврските од страна на клиентот се има предвид:

- кредитната историја на клиентот, преку проверка на неговата способност за сервисирање на обврските спрема Штедилницата или останатите банки и штедилници (доколку клиентот претходно користел кредити или други облици на изложеност на кредитен ризик во Штедилницата или останатите банки и штедилници);
- проценка на веројатноста дали употребата на средствата според договорената намена на кредитот или друг облик на изложеност на кредитен ризик ќе предизвика готовински прилив кај клиентот во обем и динамика што ќе одговара на договорениот начин на отплата на обврските.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

При утврдување на квалитетот на обезбедувањето се имаат предвид следните елементи:

- можноста за продажба на обезбедувањето;
- документираноста на обезбедувањето и можноста за негов надзор од страна на Штедилницата;
- можност за присилна наплата на обезбедувањето

Начинот на пресметката на каматата е со принципот на пропорционална метода со дневна пресметка на ниво на 365/366 дена, со примена на методот на ануитетни плаќања, со месечна камата и главницата доспева по определен период од Договорот и со каматата која се плаќа месечно однапред за време на грејс периодот, а по истекот на грејс периодот главницата доспева месечно со примена на методот на ануитетни плаќања се до истекот на временскиот период за кој е одобрен кредитот.

- Каматата се пресметува за период од последната уплата до денот на уплатата на главницата.
- Одлуката за условите за вршење кредитирање во Штедилницата важи за сите уплатно-исплатни места.

Општи индикатори кои се користат при утврдување загуба поради оштетување врз основа на кредитен ризик се:

- информација за финансиска потешкотија на клиентот;
- информација за непочитување на договорот, вклучително и неплаќање или доцнење на плаќањата на достасаните обврски;
- податоци кои укажуваат дека постои намалување во проценетите идни парични текови за група изложености на кредитен ризик, во споредба со нивното почетно признавање, иако намалувањето не може да се поврзе со поединечна изложеност на кредитен ризик, вклучувајќи:

а) негативни промени во платежната способност на клиентите (на пример: зголемен број на задоцнети плаќања или зголемен број на клиенти - корисници на кредитни картички кои го достигнале нивниот максимално дозволен лимит - пречекорување, а кои плаќаат минимален месечен износ); или

б) влошување на националните или локалните економски услови кои влијаат на плаќањето на обврските на клиентите (на пример: зголемување на стапката на невработеност во географската област на клиентот, намалување на цените на имотот кој служи како обезбедување, намалување на цената на производот кој го произведуваат односно на услугата што ја даваат клиентите и слично).

Штедилницата е должна да изврши класификација на секоја активна билансна и вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена како резултат на таа ставка на начин и критериуми согласно Одлуката за управување со кредитен ризик.

Изложеноста на кредитен ризик, која е предмет на класификација од страна на Штедилницата, ги опфаќа активните билансни побарувања врз основа на: достасани и недостасани кредити, нефункционални кредити, депозити кај банки и останати финансиски институции, побарувања врз основа на камати, нефункционална камата, побарувања врз основа на провизии и надомести, други достасани и нефункционални побарувања, и други побарувања кои ја изложуваат Штедилницата на кредитен ризик.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Штедилницата нема обврска да врши класификација според изложеноста на кредитен ризик на следниве активни билансни ставки:

- Парични средства, сметки на Штедилницата кај Народна банка, нематеријални средства, недвижностите и опремата, природните богатства, средствата за работа и залихите;
- Ставките кои ја изложуваат Штедилницата на пазарен и/или друг вид ризик, различен од кредитниот ризик - вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти чувани за тргување, вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се мерат по објективна вредност преку Извештајот за сеопфатната добивка.

При класификација на изложеноста на кредитен ризик, Штедилницата ги зема во предвид следниве критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирувањето на обврските од страна на клиентот;
- квалитетот на обезбедувањето.

Резервирањето поради оштетување на крајот на годината потекнува од секое поединечно ниво на интерно рангирање како што е тоа претходно објаснето во делот за Мерење на кредитниот ризик.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	
Сметководствена вредност на изложености за кои е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик А	22,275	-	89,511	141,330	-	-	-	-	3,963	39,698	5	2	-	-	-	-	115,754	181,030	
категија на ризик Б	-	-	18,720	20,312	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	18,730	20,322	
категија на ризик В	-	-	9,732	20,120	-	-	-	-	-	-	16	13	-	-	-	-	9,748	20,133	
категија на ризик Г	-	-	3,136	3,359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,136	3,359	
категија на ризик Д	-	-	5,344	1,573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,344	1,573	
	22,275		126,443	186,694					3,963	39,698	31	25					152,712	226,417	
(Исправка на вредноста и посебна резерва на поединечна основа)	(223)	-	(15,150)	(10,509)	-	-	-	-	(39)	(234)	(5)	(4)	-	-	-	-	(15,417)	(10,747)	
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	22,052		111,293	176,185					3,924	39,464	26	21					137,295	215,670	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	
недостасани побарувања																			
реструктурирани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати побарувања	-	-	19,589	-	-	-	34,210	-	35,682	-	-	-	246	270	-	-	89,727	270	
<i>Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/посебна резерва</i>	-	-	19,589	-	-	-	34,210	-	35,682	-	-	-	246	270	-	-	89,727	270	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	22,275	-	178,531	242,247	-	-	34,210	-	39,645	39,698	47	25	246	270	-	-	274,954	282,240	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(223)	-	(17,759)	(14,712)	-	-	-	-	(39)	(234)	(6)	(4)	-	-	-	-	(18,027)	(14,950)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	22,052	-	160,772	227,535	-	-	34,210	-	39,606	39,464	41	21	246	270	-	-	256,927	267,290	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
<i>Вредност на обезбед. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување:																
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Штедилницата)	-	-	7,874	9,346	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,874	9,346
- Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	34,210	-	-	13,680	-	-	-	-	34,210	13,680
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	327	730	-	-	-	-	327	730
Гаранции од физички лица	-	-	301,037	461,364	-	-	-	-	-	-	26	21	-	-	301,063	461,385
Останати видови на обезбедување	-	-	2,313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,313	-
Необезбедени	22,052	-	-	-	-	-	-	-	39,279	25,054	-	-	-	-	61,331	25,054
Вкупна вредност на обезб. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	22,052	-	311,224	470,710	-	-	34,210	-	39,606	39,464	26	21	-	-	407,118	510,195
<i>Вредност на обезбед. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																
Гаранции од физички лица	-	-	95,043	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	95,058	-
Останати видови на обезбедување	-	-	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	512	-
Вкупна вредност на обезб. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	95,555	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	95,570	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Концентрација на кредитниот ризик по географски локација и индустриска гранка

Следната табела дава преглед на изложеноста на Штедилницата на кредитен ризик според евидентираните износи, категоризирани по географски региони со состојба на 31 декември 2009 и 2008 (во илјади Денари):

Географска локација	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Република Македонија	22,052	-	160,772	227,535	-	-	34,210	-	39,606	39,464	41	21	246	270	-	-	256,927	267,290
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	22,052	-	160,772	227,535	-	-	34,210	-	39,606	39,464	41	21	246	270	-	-	256,927	267,290

Индустриски сектори

Следната табела дава преглед на изложеноста на Штедилницата на кредитен ризик според евидентираните износи, категоризирани по индустриски сектори со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година (во илјади Денари):

Индустриска гранка	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Земјоделство, лов и шумарство	-	-	21,865	27,826	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	21,867	27,826
Финансиско посредување	22,052	-	-	-	-	-	-	-	39,606	21,707	-	-	246	-	-	-	61,904	21,707
Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита	-	-	-	-	-	-	34,210	-	-	17,757	-	-	-	-	-	-	34,210	17,757
Физички лица	-	-	138,907	199,709	-	-	-	-	-	-	39	21	-	270	-	-	138,946	200,000
Вкупно	22,052	-	160,772	227,535	-	-	34,210	-	39,606	39,464	41	21	246	270	-	-	256,927	267,290

3.2 Пазарни ризици

Штедилницата е изложена на пазарни ризици кои произлегуваат од изложеноста на Штедилницата на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки. Поради тоа што сите трансакции ги извршува во домашна валута - Денар, Штедилницата не е изложена на флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Штедилницата утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Штедилницата е должна, пред реализирањето на трансакцијата на тргување, да обезбеди дека сите битни услови и елементи на една трансакција се јасни и договорени.

Штедилницата е должна да не извршува трансакции кои не се во согласност со вообичаените услови на пазарите.

Механизми во управување со ризикот на партнери во тргување се:

- Одобрени партнери-Штедилницата врши трансакции само со партнери во тргување одобрени од Управниот одбор врз основа на анализата на Комитетот на Штедилницата
- Минимум кредитен рејтинг - Штедилницата врши трансакции само со партнери во тргување со добар кредитен рејтинг при што за подолг рок потребен е партнер со подобар кредитен рејтинг
- Лимити на изложеност спрема еден партнер во тргување - согласно Политиката за управување со ризик од концентрација на изложеност

Каматен ризик

Штедилницата е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

За управување со ризикот од промена на каматните стапки, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од релевантната подзаконска регулатива.

Штедилницата воспоставува систем за управување со ризикот на каматна стапка кој произлегува од портфолиото на банкарските активности (во натамошен текст: Ризикот на каматни стапки), кој е соодветен на природата, обемот и сложеноста на активностите на Штедилницата кои влијаат врз нивото на изложеноста на Штедилницата на овој ризик.

Штедилницата го определува нивото на ризикот кој произлегува од промените во каматните стапки, од аспект на влијанието врз тековните добивки и загуби и врз висината на каматночувствителните позиции.

Штедилницата дефинира лимити на изложеноста на ризикот на каматни стапки во портфолиото на банкарските активности, со цел да се намалат загубите, односно да се намалат негативните ефекти врз висината на приходите и на сопствените средства на Штедилницата, притоа имајќи ги предвид и резултатите од извршеното стрес-тестирање.

Штедилницата врши редовно стрес-тестирање на влијанието на големите промени (шокови) во каматните стапки врз добивката и сопствените средства. Стрес-тестирањето (стрес-сценаријата) се темели врз реално најлошите сценарија и ги опфаќа сите материјални извори на ризик од промената на каматните стапки.

Штедилницата е изложена на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Штедилницата на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Штедилницата утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)
Каматен ризик (продолжува)

Штедилницата е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Штедилницата, групирани според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање до договорниот датум на достасување на ден 31 декември 2009 и 31 декември 2008 (во илјади Денари).

31 декември 2009	Ефективна каматна стапка (во%)	Инструм енти со променл ива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструм/ со променлива каматна стапка, предмет на одлука						Нека- мато- носно	Вкупно
			Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години		
Финансиски средства										
Парични средства и парични еквиваленти	0,5%-6,8%	-	35,718	3,465	-	-	-	-	423	39,606
Кредити и побарувања од банки	6,2%-8,5%	-	1,931	14,568	5,478	-	-	-	75	22,052
Кредити и побарувања од комитенти	6,62%- 32,73%	-	5,004	12,660	60,735	42,350	38,681	-	1,342	160,772
Вложувања во хартии од вредност	5,2%-5,7%	-	-	20,165	14,045	-	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	149	149
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	287	287
			42,653	50,858	80,258	42,350	38,681	-	2,276	257,076
Финансиски обврски										
Депозити на комитенти	1,5%-13%	-	18,107	29,451	78,647	23,534	3,265	-	1,284	154,288
Обврски по кредити	1,3%-14,5%	-	454	467	1,937	2,375	5,134	3,496	49	13,912
Донации	-	-	-	-	-	-	-	-	106	106
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	1,597	1,597
			18,561	29,918	80,584	25,909	8,399	3,496	3,036	169,903
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски		-	24,092	20,940	(326)	16,441	30,282	(3,496)	(760)	87,173

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)
Каматен ризик (продолжува)

31 декември 2008	Ефективна каматна стапка (во%)	Инструм енти со променл ива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструм/ со променлива каматна стапка, предмет на одлука						Не- кама- то- носно	Вкупно
			Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години		
Финансиски средства										
Парични средства и парични еквиваленти	0,5%-7,54	-	34,549	3,920	-	-	-	-	995	39,464
Кредити и побарувања од комитенти	6,62%- 30,67%	-	9,538	17,666	86,717	61,081	43,909	6,608	2,016	227,535
Побарувања за данок на добивка (тековен)		-	-	-	-	-	-	-	155	155
Останати побарувања		-	-	-	-	-	-	-	291	291
		-	44,087	21,586	86,717	61,081	43,909	6,608	3,457	267,445
Финансиски обврски										
Депозити на комитенти	1,5%-10,6%	-	15,662	32,639	86,178	18,302	9,237	-	1,413	163,431
Обврски по кредити	1,3%-12,6%	-	498	492	1,700	2,596	6,252	5,045	59	16,642
Донации		-	-	-	-	-	-	-	147	147
Останати обврски		-	-	-	-	-	-	-	1,953	1,953
		-	16,160	33,131	87,878	20,898	15,489	5,045	3,572	182,173
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски		-	27,927	(11,545)	(1,161)	40,183	28,420	1,563	(115)	85,272

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Валутен ризик

Штедилницата е изложена на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Штедилницата на 31 декември 2009 и 2008 година (во илјади Денари).

31 декември 2009	МКД	ЕУР	Други валути		Вкупно
			УСД		
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	39,606	-	-	-	39,606
Кредити и побарувања од банки	22,052	-	-	-	22,052
Кредити и побарувања од други комитенти	160,772	-	-	-	160,772
Вложувања во хартии од вредност	34,210	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	149	-	-	-	149
Останати побарувања	287	-	-	-	287
Вкупно монетарни средства	257,076	-	-	-	257,076
Монетарни обврски					
Депозити на други комитенти	154,288	-	-	-	154,288
Обврски по кредити	13,912	-	-	-	13,912
Донации	106	-	-	-	106
Останати обврски	1,597	-	-	-	1,597
Вкупно монетарни обврски	169,903	-	-	-	169,903
Нето позиција	87,173	-	-	-	87,173
31 декември 2008					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	39,464	-	-	-	39,464
Кредити и побарувања од други комитенти	227,535	-	-	-	227,535
Побарувања за данок на добивка (тековен)	155	-	-	-	155
Останати побарувања	291	-	-	-	291
Вкупно монетарни средства	267,445	-	-	-	267,445
Монетарни обврски					
Депозити на други комитенти	163,431	-	-	-	163,431
Обврски по кредити	16,642	-	-	-	16,642
Донации	147	-	-	-	147
Останати обврски	1,953	-	-	-	1,953
Вкупно монетарни обврски	182,173	-	-	-	182,173
Нето позиција	85,272	-	-	-	85,272

3.3 Ризик на ликвидност

Штедилницата е изложена на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

За управување со ликвидносниот ризик, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од Одлуката на НБРМ за управување со ликвидносниот ризик.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

Основните принципи и стандарди за управување со ликвидносниот ризик се состојат во следното:

- Штедилницата континуирано го идентификува, мери, следи и контролира ликвидносниот ризик, во согласност со природата, обемот и сложеноста на финансиските активности кои ги врши, на начин со кој ќе овозможи непречено, непрекинато и навремено извршување на достасаните обврски.
- Штедилницата врши тестирање на ликвидноста при различни сценарија, со цел да се следи ликвидносниот ризик и да се обезбеди соодветна ликвидносна позиција.
- Штедилницата има воспоставено план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови, кој меѓу другото, содржи и задолженија за изготвување извештаи со податоци, показатели и други информации кои се неопходни за преземање мерки во случај на ликвидносни кризи, но и за интерно известување во рамки на Штедилницата.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Штедилницата, групирани според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на балансирање до договорниот датум на достасување на 31 декември 2009 и 2008 (во илјади Денари).

	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
31 декември 2009							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	36,141	3,465	-	-	-	-	39,606
Кредити и побарувања од банки	2,006	14,568	5,478	-	-	-	22,052
Кредити и побарувања од други комитенти	6,346	12,660	60,735	42,350	38,681	-	160,772
Вложувања во хартии од вредност	-	20,165	14,045	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	149	-	-	-	-	-	149
Останати побарувања	287	-	-	-	-	-	287
Вкупно финансиски средства	44,929	50,858	80,258	42,350	38,681	-	257,076
Финансиски обврски							
Депозити на други комитенти	19,391	29,451	78,647	23,534	3,265	-	154,288
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	503	467	1,937	2,375	5,134	3,496	13,912
Донации	106	-	-	-	-	-	106
Останати обврски	1,597	-	-	-	-	-	1,597
Вкупно финансиски обврски	21,597	29,918	80,584	25,909	8,399	3,496	169,903
Рочна неусогласеност	23,332	20,940	(326)	16,441	30,282	(3,496)	87,173
31 декември 2008							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	35,540	3,924	-	-	-	-	39,464
Кредити и побарувања од други комитенти	11,554	17,666	86,717	61,081	43,909	6,608	227,535
Побарувања за данок на добивка (тековен)	155	-	-	-	-	-	155
Останати побарувања	291	-	-	-	-	-	291
Вкупно финансиски средства	47,540	21,590	86,717	61,081	43,909	6,608	267,445
Финансиски обврски							
Депозити на други комитенти	17,075	32,639	86,178	18,302	9,237	-	163,431
Обврски по кредити	557	492	1,700	2,596	6,252	5,045	16,642
Донации	147	-	-	-	-	-	147
Останати обврски	1,953	-	-	-	-	-	1,953
Вкупно финансиски обврски	19,732	33,131	87,878	20,898	15,489	5,045	182,173
Рочна неусогласеност	27,808	(11,541)	(1,161)	40,183	28,420	1,563	85,272

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

3.4 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.4.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Друштвото ги прифати измените на МСФИ 7 - Подобрени обелоденувања за финансиските инструменти кои стапуваат на сила од 1 јануари 2009. Овие измени бараат од Друштвото да презентира одредени информации за финансиските инструменти евидентирани според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба. Во првата година од примената нема потреба да се презентираат споредбени информации за објавувањата кои се потребни според амандманот. Во согласност со тоа, објавувањето на хиерархијата на објективната вредност се прикажува со состојба на 31 декември 2009 година.

Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Со состојба на 31 декември 2009 година, во Извештајот за финансиската состојба Штедилницата нема финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност.

3.4.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	2009		2008	
	Сметковод ствена вредност	Објективна вредност	Сметковод ствена вредност	Објективна вредност
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	39,606	39,606	39,464	39,464
Кредити и побарувања од банки	22,052	22,052	-	-
Кредити и побарувања од други комитенти	160,772	160,772	227,535	227,535
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	34,210	34,210	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	149	149	155	155
Останати побарувања	287	287	291	291
Обврски				
Депозити на други комитенти	154,288	154,288	163,431	163,431
Обврски по кредити	13,912	13,912	16,642	16,642
Донации	106	106	147	147
Останати обврски	1,597	1,597	1,953	1,953

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Проценка на објективната вредност (продолжува)

Кредити и побарувањата на банки и комитенти

Кредитите и побарувањата на банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

Вложувања во хартии од вредност

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматносните депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со променливи каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба. Сметководствената вредност на обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

3.5 Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши по примарните деловни сегменти и по секундарните географски сегменти. Штедилницата ги обелоденува Извештајот за финансиската состојба и Извештајот за сеопфатната добивка за секој известувачки период, по примарни деловни и секундарни географски сегменти.

Примарни деловни сегменти

	Работа со населен	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Финансиски лизинг	Држава	Останато Вработен и	Неалоцирано	Вкупно
2009								
Нето-приходи/(расходи) од камата	24,382	1,827		(13)	1,810	-	-	28,006
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1,950	(397)	-	-	-	-	(105)	1,448
Останати оперативни приходи	405	-	-	-	-	-	250	655
Вкупно приходи по сегмент	26,737	1,430	-	(13)	1,810	-	145	30,109
Финансиски резултат по сегмент	23,688	1,402	-	(13)	1,810	(12,081)	(13,279)	1,527
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	(201)	(201)
Добивка/(загуба) за финансиската година	23,688	1,402	-	(13)	1,810	(12,081)	(13,480)	1,326
Вкупна актива по сегмент	160,772	61,331	-	-	34,210	-	-	256,313
Неалоцир. актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2,401	2,401
Вкупна актива	160,772	61,331	-	-	34,210	-	2,401	258,714
Вкупно обврски по сегмент	154,288	13,912	-	-	-	1,142	-	169,342
Неалоцир. обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	561	561
Вкупно обврски	154,288	13,912	-	-	-	1,142	561	169,903
Исправка на вредноста на финан. сред. на нето-основа	(3,049)	(28)	-	-	-	-	-	(3,077)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(1,069)	(1,069)
Останати расходи	-	-	-	-	-	(12,081)	(12,355)	(24,436)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)
Секундарни географски сегменти (продолжува)

	Републи Македон ија	Земји членки на ЕУ	Европа остан.	Земји членки на ОЕЦД	Останато	Неалоц ирано	Вкупно
2008							
Нето-приходи/(расходи) од камата	33,638	-	-	-	-	-	33,638
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	4,667	-	-	-	-	-	4,667
Останати оперативни приходи	422	-	-	-	-	-	422
Вкупно приходи по сегмент	38,727	-	-	-	-	-	38,727
Финансиски резултат по сегмент	4,176	-	-	-	-	-	4,176
Данок од добивка	(719)	-	-	-	-	-	(719)
Добивка/(загуба) за финансиската година	3,457	-	-	-	-	-	3,457
Вкупна актива по сегмент	269,658	-	-	-	-	-	269,658
Вкупна актива	269,658	-	-	-	-	-	269,658
Вкупно обврски по сегмент	182,173	-	-	-	-	-	182,173
Вкупно обврски	182,173	-	-	-	-	-	182,173
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(5,144)	-	-	-	-	-	(5,144)
Амортизација	(1,301)	-	-	-	-	-	(1,301)
Останати расходи	(28,106)	-	-	-	-	-	(28,106)

3.6 Управување со капиталот

При управување на својот капитал, Штедилницата се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Штедилницата да продолжи со своето деловно работење во континуитет, и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Раководството на Штедилницата ја следи адекватноста на капиталот и употребата на сопствените средства на дневна основа, преку употреба на техники базирани на начелата поставени од страна на Базелскиот комитет, а имплементирани за супервизорски потреби од страна на Народната Банка на Република Македонија. Потребните информации се поднесуваат до надлежниот орган квартално.

Адекватност на капиталот

Со состојба на 31 Декември 2009 година, политиките и процедурите на Штедилницата се засноваат на законската и подзаконската регулатива издадена од страна на Народната Банка на Република Македонија. Штедилницата постојано ја одржува стапката на адекватност над пропишаните лимити од Законот за Банки и релевантната подзаконска регулатива. Во текот на 2009 година, Штедилницата усвои политика за одржување на адекватноста на капиталот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Управување со капиталот (продолжува)
Адекватност на капиталот (продолжува)

За следење на адекватноста на капиталот, Штедилницата користи критериуми одредени со Базелската Спогодба (баран минимум од 8.00%). На 31 Декември 2009 година, сопствените средства на Штедилницата, дефинирани во соодветните одредби на Законот за банки и Методологијата на НБРМ, изнесуваат 87,485 илјади Денари (2008: 84,027 илјади Денари), додека стапката на адекватност на капиталот, базиран на меѓународен ризик изнесува 54% (2008: 37%), што е во согласност со бараниот претходно цитиран минимум.

Коефициентот за адекватност на капитал се добива како однос помеѓу сопствените средства на Штедилницата и збирот од активата пондерирана според кредитниот ризик и активата пондерирана според валутниот ризик.

Табелата подолу претставува сумарен преглед на сопствените средства и коефициентот на адекватност на капиталот на Штедилницата за годините што завршуваат на 31 декември 2009 и 2008 година, а кој се однесува на барањата согласно регулативата на Народна Банка на Република Македонија. Во изминатите две години Штедилницата е во согласност со пропишаните барања во врска со капиталот.

Ред. Бр.	Опис	31 декември 2009	31 декември 2008
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	161,376.6	224,650
2	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик		
3	Актива пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	161,376.6	224,650
4	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	12,910.1	17,972
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
5	Агрегатна девизна позиција	-	-
6	Нето-позиција во злато	-	-
7	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	-	-
8	Актива пондерирана според валутниот ризик	-	-
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИ РИЗИЦИ		
	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
9	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (10.1+10.2+10.3+10.4+10.5+10.6+10.7+10.8)	-	-
10	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.1	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.2	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.3	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.4	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
10.5	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
10.6	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
10.7	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
10.8	Капитал потребен за покривање на другите ризици (9+10)	-	-
11	Актива пондерирана според други ризици	-	-
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ (3+8+12)	161,376.6	224,650
13	Капитал потребен за покривање на ризиците	12,910.1	17,972
V	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	87,485.0	84,027
VI	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (V/IV)	0.54	0.37

4 Значајни сметководствени проценки

Штедилницата врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски во рамките на следната финансиска година. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Штедилницата квартално го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во тековните добивки и загуби, Штедилницата проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци кои укажуваат на постоење неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите во групата, или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови кои се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

5 Приходи и расходи од камата

Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	2009	2008
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	1,640	1,570
Кредити и побарувања од банки	389	-
Кредити и побарувања од комитенти	36,504	44,652
Вложувања во хартии од вредност	1,810	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(334)	(234)
Наплатени претходно отпишани камати	1,575	789
	41,584	46,777
Расходи за камата		
Депозити на други комитенти	13,363	12,898
Обврски по кредити	215	241
	13,578	13,139
Нето приходи од камата	28,006	33,638

Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	2009	2008
Приходи од камата		
Држава	1,810	-
Банки	2,029	1,570
Домаќинства	36,504	44,652
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(334)	(234)
Наплатени претходно отпишани камати	1,575	789
	41,584	46,777
Расходи за камата		
Банки	202	191
Останати финансиски друштва (небанкарски)	13	50
Домаќинства	13,363	12,898
	13,578	13,139
Нето приходи од камата	28,006	33,638

6 Приходи и расходи од провизии и надомести

Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските инструменти

	2009	2008
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	1,950	5,058
	1,950	5,058
Расходи од провизии и надомести		
Платен промет		
- во земјата	227	391
- со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	105	-
Откуп на државни записи	125	-
Провизија НБРМ	45	-
	502	391
Нето приходи од провизии и надомести	1,448	4,667

Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести според секторот

	2009	2008
Приходи од провизии и надомести		
Домаќинства	1,950	5,058
	1,950	5,058
Расходи од провизии и надомести		
Банки	397	391
Нерезиденти	105	-
	502	391
Нето приходи од провизии и надомести	1,448	4,667

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

7 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	2009	2008
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	8	11
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
- курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства на нето основа	53	(34)
	61	(23)

8 Останати приходи од дејноста

	2009	2008
Приходи од предвременно раскинување на штедни влогови	189	200
Приходи од сомнителни спорни побарувања по провизии	155	78
Приходи од наплатени штети од осигурување	119	-
Приходи од амортизација на донации (Белешка 22)	41	86
Приходи од наем	8	25
Други приходи	82	56
	594	445

9 Расходи од оштетување, нето

	2009	2008
Расход / (приход) за годината, нето:		
Парични средства и парични еквиваленти (Белешка 13)	(195)	54
Кредити на и побарувања од банки (Белешка 14)	223	-
Кредити и побарувања од комитенти (Белешка 15)	3,047	5,088
Побарувања за провизии и надомести (Белешка 17)	2	2
	3,077	5,144

10 Трошоци за вработените

	2009	2008
Краткорочни користи за вработените		
- Плати	8,598	8,192
- Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	3,147	4,855
- Хранарина и превоз	-	1,156
- Регрес за вработените според колективен договор	270	257
- Семинари и усовршување	49	237
- Останато	17	-
	12,081	14,697

11 Останати расходи од дејноста

	2009	2008
Материјали и услуги	6,725	7,202
Трошоци за кирии	2,260	2,244
Административни и трошоци за маркетинг	1,408	2,412
Премии за осигурување на депозитите	1,105	1,109
Премии за осигурување на имотот и на вработените	302	124
Трошоци за судски спорови	224	-
Останати даноци и придонеси	218	129
Останато	113	189
	12,355	13,409

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

12 Данок на добивка

	2009	2008
Тековен даночен трошок	(201)	719
	(201)	719

Усогласувањето на законскиот данок на добивка со данокот на добивка на Штедилницата применлив на ефективната добивка, е како што следи:

	2009	2008
Добивка пред оданочување	-	4,176
Данок по даночна стапка од 10% (2008: 10%)	-	418
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	201	301
	201	719

13 Парични средства и парични еквиваленти

	2009	2008
Парични средства во благајна	327	730
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	3,815	4,082
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	31,531	9,489
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	13,680
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	3,950	11,717
Побарувања врз основа на камати	22	-
Намалено за: исправка на вредноста	(39)	(234)
	39,606	39,464

	2009	2008
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	234	180
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	(195)	54
Состојба на 31 декември	39	234

14 Кредити на и побарувања од банки

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Орочени депозити во домашни банки, со период на достасување над три месеци	22,200	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	75	-	-	-
	22,275	-	-	-
Намалено за: исправка на вредноста	(223)	-	-	-
	22,052	-	-	-

	2009	2008
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	223	-
Состојба на 31 декември	223	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

15 Кредити на и побарувања од други комитенти

Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на должникот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	Краткорочни	долгорочни
Домаќинства				
- побарувања по главница	-	-	-	-
потро шувачки кредити	18,254	135,734	18,065	197,201
други кредити	4,492	18,709	4,710	20,255
- побарувања врз основа на камати	1,342	-	2,016	-
Тековна достасаност	70,009	(70,009)	98,032	(98,032)
	<u>94,097</u>	<u>84,434</u>	<u>122,823</u>	<u>119,424</u>
Намалено за: исправка на вредноста	(14,353)	(3,406)	(6,886)	(7,826)
	79,744	81,028	115,937	111,598

Со состојба на 31 декември 2009 година, нефункционалните кредити вклучени во кредитите и побарувањата по комитенти изнесуваат Денари 10,371 илјади (2008: 6,492 илјади Денари). Непризнаената камата и останатите поврзани трошоци по овие кредити изнесуваат Денари 958 илјади (2008: Денари 430 илјади).

	2009	2008
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	14,712	9,624
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	3,047	5,088
Состојба на 31 декември	17,759	14,712

Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на обезбедувањето

	2009	2008
Првокласни инструменти за обезбедување		
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Штедилницата)	6,080	7,990
Гаранции од физички лица	152,068	219,545
Останати видови обезбедување (злато)	2,624	-
Необезбедени	-	-
	160,772	227,535

16 Хартии од вредност кои се чуваат до достасување

	2009	2008
Некотирани должнички хартии од вредност		
Државни записи	34,210	-
	34,210	-

Државните записи се издадени од Министерство за финансии на РМ со рок на достасување до 12 месеци и годишна каматна стапка од 5.25% до 5.70%.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

17 Останати побарувања

	2009	2008
Побарувања за провизии и надомести	47	25
Материјали	43	64
Останато	203	206
	293	295
Намалено за: исправка на вредноста	(6)	(4)
	287	291
	2009	2008
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	4	2
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	2	2
Состојба на 31 декември	6	4

18 Нематеријални средства

На ден 31 декември 2009 година, нематеријалните средства во целост се состојат од купен софтвер од надворешни добавувачи. Промените во евидентираната вредност за разгледуваните периоди е како што следи:

	Вкупно
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари 2008	633
зголемувања преку нови набавки	249
Состојба на 31 декември 2008	882
Состојба на 1 јануари 2009	882
зголемувања преку нови набавки	474
Состојба на 31 декември 2009	1,356
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари 2008	567
амортизација за годината	42
Состојба на 31 декември 2008	609
Состојба на 1 јануари 2009	609
амортизација за годината	157
Состојба на 31 декември 2009	766
Сегашна сметководствена вредност	
на 1 јануари 2008	66
на 31 декември 2008	273
на 31 декември 2009	590

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

19 Недвижности и опрема

	Транспортни средства	Мебел и канцелар. опрема	Останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2008	2,020	7,504	409	9,933
зголемувања	-	587	7	594
(отуѓување и расходување)	-	(354)	-	(354)
Состојба на 31 декември 2008	2,020	7,737	416	10,173
Состојба на 1 јануари 2009	2,020	7,737	416	10,173
зголемувања	-	20	-	20
(отуѓување и расходување)	-	(1,762)	-	(1,762)
Состојба на 31 декември 2009	2,020	5,995	416	8,431
Акумулирана амортизација				
Состојба на 1 јануари 2008	1,444	5,707	177	7,328
амортизација за годината	407	811	41	1,259
(отуѓување и расходување)	-	(354)	-	(354)
Состојба на 31 декември 2008	1,851	6,164	218	8,233
Состојба на 1 јануари	1,851	6,164	218	8,233
амортизација за годината	169	702	41	912
(отуѓување и расходување)	-	(1,762)	-	(1,762)
Состојба на 31 декември 2009	2,020	5,104	259	7,383
Сегашна сметководствена вредност				
на 1 јануари 2008	576	1,797	232	2,605
на 31 декември 2008	169	1,573	198	1,940
на 31 декември 2009	-	891	157	1,048

Со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година, сите недвижности и опрема се во сопственост на Штедилницата. Штедилницата нема оптоварувања врз недвижностите и опремата.

20 Депозити на комитенти

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Домаќинства				
- Депозити по видување	3,053	-	3,496	-
- Орочени депозити	70,564	57,117	103,461	37,915
- Ограничени депозити	6,954	15,316	5,557	11,589
- Обврски врз основа на камати за депозити	1,284	-	1,413	-
	81,855	72,433	113,927	49,504
Тековна достасаност	45,634	(45,634)	21,965	(21,965)
	127,489	26,799	135,892	27,539

21 Обврски по кредити

Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Држава				
Обврски по кредити	-	13,864	-	16,419
Обврски врз основа на камати	48	-	58	-
	48	13,864	58	16,419
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	164
Обврски врз основа на камати	-	-	1	-
	-	-	1	164
Тековна достасаност	2,859	(2,859)	2,690	(2,690)
	2,907	11,005	2,749	13,893

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Обврски по кредити (продолжува)
Обврски по кредити според кредитодавателот

	2009		2008	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>Домашни извори:</i>				
ЗКДФ	48	13,864	58	16,419
Еуролизинг	-	-	1	164
	48	13,864	59	16,583
<i>Странски извори:</i>	-	-	-	-
Тековна достасаност	2,859	(2,859)	2,690	(2,690)
	2,907	11,005	2,749	13,893

На 29 декември 2003 година, Штедилницата склучи Договор за рамковен комисионен кредит во износ од Еур 200,000 со Инвестбанка ад, Скопје за пласман на средствата од кредитната линија на ИФАД - 2 за поддршка на земјоделието во Република Македонија (МФ-ЗКДФ), под следниве услови:

- Рок на враќање според кумулативните амортизациони планови,
- Камата од 1.3% годишно.

На 15 декември 2004 година, Штедилницата склучи Договор за набавка на возило по пат на лизинг со Еуролизинг довел, Скопје (домашно лизинг Друштво). Вкупниот износ на лизингот според Договорот е Еур 14,387, од кој, главнина во износ од Еур 9,846 и камата - Еур 4,541. Согласно одредбите на Договорот, наемателот уплатил Еур 5,302, што претставува 35% учество, додека отплатата на преостанатата обврска ќе се изврши на 60 еднакви месечни рати од Еур 239.79, почнувајќи од 15 јануари 2005 година.

22 Донации

	2009	2008
Опрема	106	147
	106	147

На 28 Февруари 2003, Штедилницата склучила Договор за донација Бр. 0306 - 62/2 од 28 Февруари 2003 со WOCU – World Council of Credit Unions Inc. Врз основа на соодветните одредби, донирана е канцелариска опрема, возило и ситен инвентар во вкупен износ од 7,156 илјади Денари, од кои канцелариска опрема и возило - во износ од 6,029 илјади Денари, и остатокот, во износ од 1,127 илјади Денари - како ситен инвентар. Износот на донираните средства е иницијално признат по нивните објективни вредности врз основа на проценката извршена од надворешен независен проценител.

Движењето на донациите во текот на 2009 и 2008 година е како што следи:

	2009	2008
На 01 јануари	147	233
Амортизација на опрема (Белешка 8 и 19)	(41)	(86)
На 31 декември	106	147

23 Останати обврски

	2009	2008
Краткорочни обврски кон вработените	1,142	1,436
Обврски кон добавувачите	261	410
Разграничени приходи	69	-
Останато	125	107
	1,597	1,953

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2009 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

24 Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2009 година не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Штедилницата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови и евентуални побарувања против Штедилницата кои би можеле да се појават во иднина. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Штедилницата верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Штедилницата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Штедилницата не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на билансирање кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

25 Трансакции со поврзаните страни

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни со Штедилницата се: лица со посебни права и одговорности во Штедилницата и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Штедилницата (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Штедилницата или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Штедилницата) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Штедилницата и други лица со кои Штедилницата има блиски врски.

Трансакциите на Штедилницата со Клучен менаџерски персонал на Штедилницата и со него поврзани страни со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2009 и 2008, се како што следи:

	2009	2008
Краткорочни користи за вработените	3,412	4,253
Останато	852	987
Вкупно	4,264	987

26 Пензиски планови

Штедилницата нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2009 и 2008 година.

27 Последователни настани

По 31 декември 2009 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

